

Bediüzzaman'ın Hizmet Hayatına Kısa Bir Bakış

---

28 yılını hapislerde ve sürgünlerde geçiren [Bediüzzaman](#), bütün zor şartlara rağmen, eline nurdan bir meş'ale alarak Allah'ın inayet ve keremiyle Türkiye'yi kucaklayarak arkasında nurlu bir ekol bırakmayı başarmış bir mücahiddir.

Dünyada karanlığa lânet okuyanlar çoktur, ama bir mum yakıp da karanlığı dağıtacaklar pek azdır. Mütefekkir, mücâhit ve müceddid Bediüzzaman Said Nursî, işte bu mumu yakan ender insanlardan birisidir. Telif ettiği eserlere Risale-i Nur ismini vermiştir. Çünkü Nur'un insan hayatındaki ehemmiyeti çok büyüktür. İnsan günlük hayatında ışığa nasıl muhtaçsa, eşyanın gerçek mahiyetini keşfedebilmek için de nura muhtaçtır. Aksi halde dünyaya geliş gayemizi bilemezdik.

Bediüzzaman, Osmanlı Devletinin son dönemlerinde dünyaya geldi ve bütün düşmanların ittifak ederek, bu İslâm devletini ortadan kaldırmak için yaptıkları yoğun tahribata şahit oldu. Onları harekete geçiren şey, İslâma besledikleri kin ve nefret duygusundan başka bir şey değildi. Bundan dolayı, Hilâfet onların kin ve nefret oklarına hedef haline geldi. Abdülhamid Han, Hilâfeti 33 sene ayakta tutmaya çalıştı, ama kurulan tuzaklar, yapılan sinsî plânlar bir kere işlemeye başlamıştı. Ecnebîmahfiller, Hilafet merkezine istedikleri gibi hükmedebiliyorlardı. "*Hasta adam*"ın düşmesi artık an meselesiydi. Sultan Abdülhamid bütün gayretlerine rağmen, Batının bu oyunlarını bertaraf edemedi.

Bediüzzaman otuz yaşlarında iken el-Ezher Şeyhlerinden Bahit el-Mutiî İstanbul'a bir seyahat için gelmişti. Bediüzzaman'ı ilmen mağlup edemeyen İstanbul âlimleri, ondan, genç Bediüzzaman'ı ilzâm etmesini istediler. Görüşme gerçekleşti ve Şeyh Bahit Bediüzzaman'a şöyle bir soru sordu: "*Osmanlı devletindeki hürriyete, Avrupadaki medeniyete ne diyorsunuz? Bunlar hakkındaki fikriniz nedir?*"

Bediüzzaman cevap verdi:

"Osmanlı Devleti Avrupa ile hamiledir. Avrupa gibi bir hükûmeti doğuracak. Avrupa da İslamiyete hamiledir. O da bir İslam devleti doğuracak."

Bu veciz cevap karşısında Şeyh Bahit şöyle dedi: "*Ben de tasdik ediyorum, ben de aynı kanaatteyim. Bu gençle münazara edilmez.*"

Hakikaten [Bediüzzaman](#), çetin bir hayat yaşamıştı. Ulaşabildiği her insana hak ve hakikatı anlatıyordu. Bundan dolayıda hayatı boyunca, idarî takibe maruz kalıyor

---

veya mahkemelere hedef oluyordu. Birçok defa idam talebiyle yargılandı, ama Allah'ın inayetiyle hep kurtuldu.

"*Sen de şeriat istedin mi? İşte şeriat isteyenler böyle asılırlar.*" Bediüzzaman ayağa kalkarak mahkemeye karşı şöyle dedi:

"Şeriatın bir hakikatına bin ruhum olsa feda etmeye hazırım. Bu haydut hükümet zaman-ı istibdadda akla husumet ederdi. Şimdi de hayata adavet ediyor. Eğer hükümet böyle olursa, yaşasın cünun! Yaşasın mevt! Zalimler için de yaşasın cehennem!"³

Zaman İmanı Kurtarmak Zamanıdır.

Bediüzzaman'ın hayatı, mahkemeler, sürgünler, mecburî ikametler ve hapisler zinciridir. Tek suçu, insanları Allah'a davet etmesi, İslâmiyeti kalplerde hâkim kılmaya çalışması ve Kur'ân ahkâmının tatbik edilmesini istemesiydi.

İşte bu zulmetli yıllarda Said Nursi, nurdan bir meş'ale yakarak, şöyle haykırıyordu:

"Zaman iman kurtarmak zamanıdır. "

Evet, iman kurtarmak, bir an bile ertelemeye tahammülölmayan bir mesele...

Said Nursi'nin hizmet hayatının ilk safhasında siyasetin yeri vardı. Bu safhada siyaset yoluyla İslâmiyete hizmet etti. İslâmiyete zararlı akımların karşısına çıktı. Volkan gazetesinde makaleler yazdı. İttihad ve Terakkî mensuplarını İslâmî yöne çekmeye çalıştı. Ankara'da Büyük Millet Meclisi üyelerine tesir ederek onlara destek oldu. Birçok defa tutuklandı, sorgulandı ve muhkemelere sevk edildi.

"Eûzübillahi mine'ş-şeytâni ve's-siyâse."

Hissî davranıştan ve ucuz kahramanlıktan uzak bu derin ve metanetli görüşü sebebiyle siyaset dünyasına sırtını çeviren [Said Nursi](#), siyasetle ilgili görüşünde şöyle anlatır: Böylece siyaseti terk etme sebeplerini belirten Said Nursî, bu fikrini şöyle noktalar:

"Eski Said sigara ile birlikte siyaseti ve sohbet-i dünyeviye-i

---

siyasiyeyi terk etti."⁴

Risale-i Nur Kur'ân Tefsiridir

Burada şöyle bir soru akla gelebilir: *Risale-i Nur bildiğimiz diğer tefsirlere benzemiyor, nasıl onlara Kur'ân-ı Kerim tefsiri denir?*

Kur'ân-ı Kerim, hazineleri bitmeyen bir denizdir. Bunun için her asrın bir tefsiri vardır. Her asır, ilimleri, keşifleri ve bilgi birikimleri ışığında Kur'ân-ı Kerimi tefsir eder. Meselâ bir âyet-i kerimede,

“Hayır! Yıldızların yerlerine yemin ederim ki, bilerseniz, gerçekten bu büyük bir yemindir.”

Bu âyet-i kerîmeden eski tefsircilerin anladıkları, çağdaş müfessirlere benzemez. Yani çağdaş müfessirler, daha ileri seviyede anlarlar. Çünkü, astronomi ilmindeki gelişmeler, bazı yıldızların ışıklarının dünyamıza dört bin ışık yılında ulaştığını keşfetmiştir. Yâni, saniyede 300.000 km hızla yol alan bazı yıldızların ışıkları dünyamıza dört bin yılda ulaşmaktadır.

Bu sebeple [Said Nursî](#) bütün himmetini, Risale-i Nurların yazılmasına sarfederek, bu çalışmalarını **"Üçüncü Said"** dönemine kadar devam ettirdi. **"Üçüncü Said"** dönemde ise, Risale-i Nurlar için cemaatî mânâda tedris faaliyetleri başladı. Bunun yanı sıra Said Nursi, siyasetin içine girmeden, siyasetçilere ve devlet adamlarına, İslâmiyete sahip çıkmaları için nasihatlerde bulundu.

Dipnotlar:

1. Arap dünyasının en meşhur gazetecilerinden birisidir. 40 küsur yıldan beri Mısır'ın en büyük gazetesi olan el-Ehram'da köşe yazarlığı yapmaktadır. Günlük yazılarını gazetenin ikinci sayfasında "Dünya Kutusu" başlığını taşıyan köşesinde yayınlamaktadır. Aynı gazetenin Yazı İşleri Başkan Yardımcılığında yürütmektedir.

Ahmet Behcet'in İslâmî, edebîve sosyal hâdiselerin kritiği şeklinde 35 kitabı bulunmaktadır. Bu kitaplarından 4'ü İngilizce, Fransızca, Sırpça ve Hırvatçaya tercüme edilmiştir.

---

2. *Bediüzzaman Said Nursî, Tarihçe-i Hayat, s.49.*

3. *A.g.e., s.59.*

4. *Bediüzzaman Said Nursî, Mektubat, s.57.*

5. *Tarihçe-i Hayat, s. 143.*

6. *Tekvir Sûresi, 15.*